

نه‌قین ژ مرنی م

ل وئ پێشکهفتنا ئەفرۆ کوردستان تێدا دبووریت هیشتا روژانه هندهک کەس یێن دینه قوربانی رهوشت و تیتالین نه‌جوانین عه‌شیره‌تگه‌ریی و، دینه نه‌گه‌رین په‌یدا‌بوونا ئاریشین چفاکێ دناقه‌هرا بنه‌مال و گوند و عه‌شیره‌تا دا، ئە‌قه‌ ژێ بۆ هندی دزقریته فه‌ دەمی بریارا پاشه‌روژا هندهک کەسا ددهستی باب و برا و ماما دا بیت و هه‌ر هیشتا ژ زاروکیینی هندهک دگه‌ل هندهکین دی ژ مروقیین وان به‌ینه گوتن، دقێ چیرۆکا راست دا بخوینه دی زانی کا چه‌وا هندهک کەس بوونه قوربانین پێشگوتن و زاروکیینی یان دانا ئیک دوو ب زاروکیینی؟...

ل وئ پێشکهفتنا ئەفرۆ کوردستان تێدا دبووریت هیشتا روژانه هندهک کەس یێن دینه قوربانی رهوشت و تیتالین نه‌جوانین عه‌شیره‌تگه‌ریی و، دینه نه‌گه‌رین په‌یدا‌بوونا ئاریشین چفاکێ دناقه‌هرا بنه‌مال و گوند و عه‌شیره‌تا دا، ئە‌قه‌ ژێ بۆ هندی دزقریته فه‌ دەمی بریارا پاشه‌روژا هندهک کەسا ددهستی باب و برا و ماما دا بیت و هه‌ر هیشتا ژ زاروکیینی هندهک دگه‌ل هندهکین دی ژ مروقیین وان به‌ینه گوتن، دقێ چیرۆکا راست دا بخوینه دی زانی کا چه‌وا هندهک کەس بوونه قوربانین پێشگوتن و زاروکیینی یان دانا ئیک دوو ب زاروکیینی؟...

قێان کچه‌کا جوانه ل کوردستانا باکوور ل باژیری ئامه‌دی ژ دایک بوویه و، چاقین خۆ شه‌کرینه و هه‌ر ژ زاروکیینیا خۆ هه‌ست ب سه‌ره‌ستی و ئازادیا خۆ نه‌کره‌ ژ به‌رکو هه‌ر ژ بچووکاتیا وی ده‌یک و بابا بریارا پاشه‌روژا وی دابوو و دگه‌ل پسمامی وی هاتبوو گوتن و، قێان پشتی هاتیه ژێی خواندنی ده‌ست ب خواندنا خۆ کره‌ کو خواندنا خۆ یا سه‌ره‌تای و نافنجی و ئاماده‌یی ل ئامه‌دی ب دوماهی هینا، به‌لی ژ به‌ر ب ده‌ستقه‌ئینانا نه‌مرین کیم د تاقیکرنا دا ل باژیری میردینی ل په‌یمانگه‌ه‌کی ده‌يته وه‌رگرتن و، قێان ل ده‌ستپێکا سالا خواندنی به‌ره‌ف میردینی دچیت داکو ل په‌یمانگه‌ه‌ی به‌رده‌وامیی بده‌ته خواندنا خۆ، پشتی (قێان) چوو په‌یمانگه‌ه‌ی هه‌ست ب غه‌ریبیا باژیری خۆ دکر چونکو یا بتنی بوو، به‌لی (نازک) کچه‌ک بوو ئە‌وژی قوتابیا په‌یمانگه‌ه‌ی بوو و، خه‌لکا میردینی بوو ده‌ما دیتی کو (قێان) کچه‌کا بیانیه و نه‌ یا باژیری میردینی به‌ و، یا ل به‌شی نافخویی و (نازک) ی دقیا بچیت په‌یوه‌ندیا دگه‌ل جوانی گریبده‌ت و، هه‌قالینیی دگه‌ل بکه‌ت داکو (قێان) هه‌ست ب غه‌ریباتیی نه‌که‌ت، ده‌می (نازک) ی خۆ نیزیکی (قێان) ی کری و، هه‌قالینی دگه‌ل کری قێانی گوتی: بۆچی ژ فان هه‌می قوتابیا تو هاتیه لای من و، ته‌ دقیت هه‌قالینی دگه‌ل من بکه‌ی؟ نازکی به‌رسفا وی دا و گوتی: چونکو ئە‌ز هه‌ستی غه‌ریباتیی دزانم، ژ به‌رکو برایی من (ئارام) ژێ قوتابیه ل زانکویی دخونیت ل باژیری ئامه‌دی و، ئارام هه‌ست ب به‌ن ته‌نگیی و نه‌خوشیی دکه‌ت، له‌وما ده‌می من تو دیتی، کچه‌کا باژیره‌کی دی، لقیره من نه‌دقیا تو ژێ وه‌کی برایی من هه‌ست ب وی نه‌خوشیی و به‌ین ته‌نگیی بکه‌ی، (ئارام) دوو هه‌فتیا جاره‌کی ده‌اته باژیری خۆ ل (میردین) ی سه‌را خیزانا خۆ ددا جاره‌کی (ئارام) ب کاره‌کی فه‌ر هاته میردینی و هه‌ر د وی روژی دا نه‌چاربوو بزقریته ئامه‌دی، ده‌می ئارام هاتیه مال و پرسیارا نازکا خویشکا خۆکری؟ ده‌یکا وی گوتی:

به‌لی ئارامی هه‌ست ب به‌ین ته‌نگیی کر و، نه‌شیا زال به‌یت ل سه‌ر ئە‌و شه‌ینا ددی وی دا بۆ قێانی و گه‌هسته وی زاده‌ی هه‌تا بۆ قێانی گوتی، ل قێانی ب حه‌یه‌تی و مه‌نده‌هوشی فه‌ ته‌ماشای ئارامی کر و گوتی: هه‌قالینیا من بۆ ته‌ وه‌کو هه‌قالینیا دوو کچان یان دوو کوران بوو، قێانی ب مه‌نده‌هوشی فه‌ ئارام بچه‌ هیلا و به‌ره‌ف به‌شی نافخویی فه‌ چوو. روژا پاشتر (قێان) چوو په‌یمانگه‌ه‌ی، هه‌قالا خۆ نازک ئانکو خویشکا ئارامی نه‌دیت و پرسیارکر: کا بۆچی نه‌هاتیه؟ به‌رسف بۆ ئە‌و کو برایی وی ئارام یی ئیکانه یی نه‌خوش بووی، قێان نه‌چار ژ به‌ر په‌یوه‌ندین خوش یین وی دگه‌ل نازکی به‌ره‌ف مالا وانته‌ بچیت داکو پرسیارا حالێ برایی نازکی ئارامی بکه‌ت، پشتی چوو به‌ مالا وان قێانی هه‌ست یی کر کو ئارام ژ به‌ر وی یی نه‌خوش بووی، دی قێانی گه‌له‌ک ما ب ئارامی فه‌ ده‌می دیتی زور یی نه‌خوشه و نیشا وی یا گرانه، قێانی سۆز دا ئارامی ده‌می بچیته مالا خۆ ل ئامه‌دی و بزقریت به‌رسفه‌کی بده‌ت بۆ پرسیارا ئارامی و، دسه‌ر هندیرا (قێان) چیرۆکا دانا وی بۆ پسمامی وی ژ بچووکاتی دزانیت، به‌لی ده‌ما (قێان) چوو په‌ ئامه‌دی مالا مامی وی هاتنه‌ خازگینین وی بۆ پسمامی، ئە‌وی هیش ب بچووکاتی دگه‌ل گوتی و هه‌ر ل روژا نه‌ینی کو به‌ینه‌فده‌ان بوو، نیشانیا قێانی دگه‌ل پسمامی بیی دی وی هاته‌کر.

ل روژا پاشتر سپیدی (قێان) ب خه‌مه‌ به‌ره‌ف میردینی فه‌ چوو بۆ به‌رده‌وامی دانی ب خواندنا خۆ، ده‌می ئارامی زانی قێان یا هاتی ئیکسه‌ر چوو ده‌ف قێانی ب هیفی فه‌ دا به‌رسفا وی بزانت، پشتی چوو په‌ ده‌ف و

ئاریشین گه‌نجان

هزرتو وب هيزتره

نخستينا،
كاوار هميد باقى

ههست ب بهين تهنگيه كا زور كر و نه خو شيه كا
دهرووني يا ب هيز بوو چنبوو، وهكو دينا لى هات
و نه شيا ل سهر نيشا خو زال ببيت، لهورا هه قال
نه چاربوون قيانى ببهنه مالا وان ل نامه دى و،
نه خو شيا قيانى ل مال زورتر لى هات، و تا
گه هشته وى رادهى (قيان) ل نه خو شخانى بهينه
نغاندن و، نوژداران دگوتنى دهردهكى مه زن بى
هه و، قيان زى بى حاليا خو و، دهردى خو بى
گران نه چاربوو په يمانگه هى بهيليت و، نه شيا
به ردهوامبى بدهته خواندنا خو و، قيان بوو
قوربانا بريارا بابى خو و، نارام زى كره قوربان
تا نوكه دناف وى ناگرى دا دزيت و، روزين خو
دهزميرت و يا زى قيانى بى هيشيه و يا چافهرنى
مرنى يه.

گوستيلا ده زگيرينى ددهستى ويدا ديتى، نارامى
ب مهنده هوشى فه، به ريخودا قيانى و گوتى:
ئه فه چيه؟ قيانى د به رسنى دا چيروكا خو و
پسامى خو و، نيشانبا خو ب روندك فه بو
نارامى گوت، به لى زير نه فينا نارامى يا مه زن
نارامى باهر زى نه كر و، پشتى رژدبوونا قيانى
لسهر قى چهندى، نارامى گوتى: ((ماوى
حه فته كى دهره فه بو ته داکو تو كوستيلا خو
ژ تلا خو بكه و، چيروكا مه بو مالا خو بيژى،
ئه گهر نه نه ز دى خو كوژم و من ژيان بى ته
نه قيت)) .

به لى باهر يا قيانى ب قى چهندى نه هات و،
باهر نه دكر كو دى نارام خو كوژيت و، بو قيانى
يا پساناهى نه بوو بهلكو ب زه حمهت بوو،
چونكه درهوشت و تيتالين عه شيره تى دا بى
هه تكى و... هتد يه، پشتى بوورينا هه فته كى ل
سهر قى چهندى، نارام چوو دا بزانيت كا قيان
پشتى ژمال زقره فه چ كره؟ به لى ده مى چووى و
قيان ديتى چ زى نه هاتيه گوهورين و كوستيلا د
تبلا وى، بو ماوه به كى كورت مانه ل ده ف نيك
قيانى خاترا خو خاست، به لى بهرى (قيان)
بچيت نارامى گوتى: قيان نه گهر بتنى ته نه ز
بقيم، سه ككه من و بگرزه، قيان چوو و پشتى
چهنه پينگافهك هافيتين بگرزبنغه و، ب تزي
چاقين روندك فه لسهر ملى خو زقرى و سه ككره
نارامى، نه و به رسف بوو بو نارامى و، نارامى
گوتى ب دهنگه كى بلند، بخودى قيان ته زى نه ز
دقيم و، قيانى بى به رسف نارام ب جه هبلا و
چوو، ل وى ده مى بو نارامى ديار بوو كوچ هيشى
نينن و، نه فين و هه زيكرنا زورا نارامى بو قيانى
ب دويمهيك هات و، نارام د وى باهرى دابوو،
ژيان نابووريت بى قيانى و، هه تا گه هشته وى
رادهى كو نارام خو ب ده ستين خو بكوژيت،
ده مى دهنگ و باسين كوشتنا نارامى گه هشتينه
قيانى گه لك پى نه خوش بوو و، تيكچوو و
چاقين وى تزي روندك بوون و هه قالين قيانى
هه ميا دگوتى نه فينا ته بو نه گهرى كوشتنا وى
و، قيان كه ته دنه خو شيه كا دهرووني دا و، قيان
دگه ل هه فاللا چوو به هيا نارامى، ده مى چوويه
ناف تازيسى ل مالا وان خو يشكين نارامى و
دهيكا وى هه ميا خو ب روندك و قيرى فه
تيوهركرن و گوتى (قيان) تو كورى مه نارامى، لى
ده مى قيان ز به هينى زقره به شى نافخوبى،

